

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Sagernes Behandling ved de forskellige Retter.

Lovforslaget hviler i øvrigt paa Loven af 1858, dog at det er bragt i Overensstemmelse med Retsplejeloven, hvorhos det er suppleret med forskellige Bestemmelser, hvortil det ved Lovens Anvendelse i Praxis har vist sig at være Trang. Endvidere har man søgt at videreføre Princippet i Loven af 1858 om hurtig og billig Behandling af Sagerne.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til de udførlige Bemærkninger, der findes i Betænkningen, skal jeg nu kun omtale de vigtigste Afvigelser fra den nugældende Lov.

I § 1 foreslaas, at de Sager, der hidtil har været behandlet af Hegnssynsmænd og Vandsynsmænd, behandles af samme Retter, der skal benævnes Landvæsensnævn.

Afsnit I omhandler Landvæsensretternes Sammensætning. Medens Omraadet for Hegnssynsmændene og Vandsynsmændene er Købstads- eller Sognekommunen, er Landvæsensnævnets Omraade efter Forslagets § 2 Retskredsen.

I §§ 3 og 4 er der foreslaaet en Aldersgrænse ved det fyldte 70de Aar for Landvæsensnævnenes Medlemmer.

For at gøre Behandlingen ved Landvæsensnævnene saa simpel og billig som muligt foreslaas det i § 6, at de for Landvæsensnævnene indbragte Sager behandles af Formanden alene, medmindre Parterne begærer Medvirken af Nævnsmand.

Medens der ifølge Loven af 1858 for hver enkelt Sag nedsættes en Landvæsenskommission bestaaende af to Landvæsenskommissærer og en Underretsdommer, bestemmes det i Lovforslagets §§ 7 og 8, at der af Landbrugsministeren for hver Amtsrads-kreds udnævnes en af Amtets Underretsdommere til fast Landvæsenskommissionsformand inden for Amtsrads-kredsen. Vi har været af den Opfattelse, at Bestemmelsen vil medføre en betydelig Styrkelse af Landvæsenskommissionen, idet der herigennem uddannes særlige Kommissionsformænd, der vil faa en meget betydelig Erfaring og Indsigt i Sagernes Behandling og Afgørelse.

I § 9 foreslaas en Aldersgrænse ved det fyldte 70de Aar for Landvæsenskommissærer, og i § 11 foreslaas, at Formanden for Landvæsenskommissionen kan antage Sekretærhjælp.

Efter Loven af 1858 udnævnes der i hvert enkelt Tilfælde paa Begæring inden for den Amtsrads-kreds, hvor Sagens Gen-

stand er helliggende, en Overlandvæsenskommission, og Formanden for denne er ifølge Loven Amtmanden eller en anden i Amtsrads-kredsen bosat Person, men i Praxis altid Amtmanden. Amtmændene har paa dette Omraade udført et betydeligt og ganske udmærket Arbejde, men naar der i det foreliggende Forslag sker dette, at Landet deles i to Overlandvæsenskommissionsomraader, svarende til Landsretskredsenes Omraader, skyldes det Ønsket om at opnaa en større Ensartethed i Sagernes Behandling, hvortil kommer, at den Amtmanden som Formand for Amtsradaet paahvilende administrative Virksomhed i mange Tilfælde vanskeligt lader sig forene med Amtmandens dømmende Virksomhed vedrørende Vandløbsforhold. Det foreslaas derfor, at der til Formænd skal udnævnes Personer, der er eller opfylder Betingelserne for at kunne udnævnes til Landsdommere.

Den forestaaende Udvidelse af Overlandvæsenskommissionens Omraade forekommer ikke betænkelig, synes jeg, naar henses til det forholdsvise lille Antal Sager, der indbringes for Overlandvæsenskommissionen. Jeg kan saaledes nævne, at i de sidste tre Aar har Antallet været: i 1944 16 Sager, i 1945 15 og i 1946 kun 9 Sager. Men i øvrigt vil jeg gerne saa stærkt, som jeg kan, understrege, at der udmærket kan tales om dette og andre Spørgsmaal i et Udvalg. I det hele taget er det saadan med de to Lovforslag, jeg her fremsætter, at de i ganske særlig Grad egner sig til en saglig og rolig Udvalgsbehandling, hvorfor jeg ogsaa har fundet det rigtigt at fremsætte Lovforslagene i dette høje Ting, og jeg kan ogsaa sige her, at jeg har underhaanden og paa anden Maade modtaget Henvendelser med visse Ønsker fra Amtsradsforeningen, Sogneraadsforeninger og Personer, der har særlig Indsigt i disse Forhold, som har gjort opmærksom paa visse Ting, som de ønskede drøftet og undersøgt i et Udvalg paa Rigsdagen. Jeg er derfor i det hele taget særdeles villig til en Forhandling i et Udvalg, og vil være meget sindet at høre paa de Indvendinger, der kan være Tale om, hvoraf jeg dog ikke haaber der bliver ret mange.

Medens det efter Loven af 1858 beror paa Ministeriets Skøn, om der skal udnævnes et teknisk sagkyndigt Medlem, skal ifølge Forslagets § 15 et eller to af Medlemmerne altid vælges blandt fagligt sagkyndige under Hensyn til de Hovedinteresser, der er Sagens Genstand. Endvidere foreslaas det i § 15, at Formændene for